

Ένα ιστορικό μήνυμα από τους αρχαίους Σκύθες προς Βασιλέα των Περσών Δαρείο

Έρευνα:
Δημήτρης Συμεωνίδης

ΗΡΟΔΟΤΟΣ

Ίστορία (4.118.1-4.142.1)

Απόδοση στα Νέα Ελληνικά

[4.119.4] Όσο για μας, ούτε τότε κάναμε κάποιο κακό σ' αυτούς τους ανθρώπους ούτε τώρα θά επιχειρήσουμε νά τους κάνουμε κακό πρώτοι· αν όμως βαδίσουν κι έναντίον τής χώρας μας και μᾶς κάνουν πρώτοι αυτοί κακό, τότε κι ἔμεϊς δέ θά συμβιβαστοῦμε· ἀλλά, ὥσπου νά ξεκαθαρίσουν ὅλ' αὐτά, ἔμεϊς δέ βγαίνουμε ἀπό τή χώρα μας· καθότι πιστεύουμε πώς οἱ Πέρσες δέν ἔρχονται έναντίον μας, ἀλλά έναντίον ἐκείνων πού βρίσκονται στήν ἀρχή τής ἀδικίας».

[4.121.1] Οἱ Σκύθες πῆραν αὐτές τὰ ἀποφάσεις και κίνησαν νά συναντήσουν το στρατό τοῦ Δαρείου, ἀφοῦ ἔστειλαν ἐμπροσθοφυλακή τους πρώτους και καλύτερους ἄπ' τό ἵππικό. Καί τίς ἄμαξες, μέσ στίς ὁποῖες ζοῦσαν τὰ παιδιά τους και ὅλες οἱ γυναῖκες τους, τίς ξαπόστειλαν ἀπό πρῖν, μέ ἐντολή νά προχωροῦν ὅλο και πῖο βορινά, και μαζί και ὅλα τὰ βοσκήματά τους — κράτησαν μόνο ὅσα χρειάζονταν γιά τήν τροφή τους, τόσα μόνο.

[4.122.1] Λοιπόν αὐτός ὁ κόσμος στάλθηκε ἀπό πῖο πρῖν μακριά, ἐνῶ ἡ ἐμπροσθοφυλακή των Σκυθῶν βρῆκε τους Πέρσες νά 'χούν προχωρήσει δρόμο τριῶν ἡμερῶν ἀπό τόν Ἴστρο· και ἀπό τήν ὥρα πού τους βρῆκαν, στρατοπέδευαν ἀφήνοντας ἀπόσταση ἀπό τόν ἐχθρό δρόμο μιᾶς μέρας και ἀφάνιζαν ὅ,τι βλάσταινε ἀπό τή γῆ.

[4.122.2] Κι οἱ Πέρσες, ὅταν φάνηκε τό σκυθικό ἵππικό και τό εἶδαν, βᾶδιζαν έναντίον τους ἀκολουθώντας τὰ ἴχνη τους — και ἐκεῖνοι ὀλοένα νά ὑποχωροῦν. Κατόπι, καθώς οἱ Πέρσες στράφηκαν έναντίον τής μοίρας πού ἦταν μόνη, συνέχισαν τήν καταδίωξη πρὸς τ' ἀνατολικά και πρὸς τόν Τάναη. [4.122.3] Κι ὅταν ἐκεῖνοι διάβηκαν τόν ποταμό Τάναη, τόν διάβηκαν και οἱ Πέρσες στό κατόπι τους και τους καταδίωκαν, ὥσπου διέσχισαν τή χώρα τῶν Σαυροματῶν και ἔφτασαν στή χώρα τῶν Βουδίνων.

[4.123.1] Όσο καιρό λοιπόν οἱ Πέρσες διέσχισαν τή χώρα τῶν Σκυθῶν και τῶν Σαυροματῶν, δέν ἔβρισκαν τίποτε νά ρημάξουν, ἀφοῦ ἡ γῆ ἦταν χέρ-

σα, ὅταν ὁμως μπῆκαν στή χώρα τῶν Βουδίνων, ἐκεῖ λοιπόν βρῆκαν στό δρόμο τους τό ξύλινο τεῖχος, πού τό εἶχαν ἐγκαταλείψει οἱ Βουδίνοι, και, καθώς τό τεῖχος ἦταν ἄδειο ἐντελῶς ἀπό ὑπερασπιστές, τοῦ ἔβαλαν φωτιά. [4.123.2] Ὑστερ' ἄπ' αὐτό συνέχισαν τήν καταδίωξη ὀλοένα και πῖο μπροστά ἀκολουθώντας τὰ ἴχνη τῶν Σκυθῶν, ὥσπου διάβηκαν ἄπ' ἄκρη σ' ἄκρη τή χώρα αὐτή και ἔφτασαν στήν ἔρημο. Κι ἡ ἔρημος αὐτή εἶναι ἐντελῶς ἀκατοίκητη· βρίσκεται πέρα ἀπό τή χώρα τῶν Βουδίνων και ἡ ἔκτασή της εἶναι δρόμος ἑπτὰ ἡμερῶν. [4.123.3] Πάνω ἄπ' τήν ἔρημο κατοικοῦν οἱ Θυσσαγέτες, και ἀπό τή χώρα τους τέσσερες μεγάλοι ποταμοί, πού διασχίζουν τή χώρα τῶν Μαιητῶν, χύνονται στή λίμνη πού λέγεται Μαιήτιδα, και ἔχουν τὰ ἐξῆς ὀνόματα: Λύκος, Ὅαρος, Τάναης, Σύργης.

[4.124.1] Ἐφτασε λοιπόν ὁ Δαρείος στήν ἔρημο και τότε σταμάτησε τήν πορεία και στρατοπέδευσε στίς ὄχθες τοῦ ποταμοῦ Ὅαρου. Κι ὕστερ' ἄπ' αὐτό ἄρχισε νά χτίζει ὀχτῶ μεγάλα τεῖχη, ἀφήνοντας ἀνάμεσά τους ἴση ἀπόσταση, περίπου ἐξῆντα σταδίου, πού τὰ ἐρείπιά τους σώζονταν ἀκόμη στήν ἐποχή μου.

[4.124.2] Κι ἐνῶ αὐτός καταγινόταν μ' αὐτά, οἱ Σκύθες πού καταδίωκε, κάνοντας κυκλικό ἐλιγμό στά βορινότερα, ξαναγυρνοῦσαν στή Σκυθία. Καί καθώς αὐτοί εἶχαν γίνει ἐντελῶς ἄφαντοι και χάθηκαν ἄπ' τὰ μάτια του, ὁ Δαρείος ἄφησε μισοτελειωμένα ἐκεῖνα τὰ τεῖχη και κάνοντας μεταβολή πορευόταν πρὸς τὰ δυτικά, ὑποθέτοντας πώς αὐτοί εἶναι ὅλοι και ὅλοι οἱ Σκύθες και πώς πῆραν νά φεύγουν πρὸς τὰ δυτικά. [4.125.1] Καί κάνοντας ταχύτατη προέλαση μέ το στρατό του ἔφτασε στή Σκυθία, ὅπου ἀμέσως ἦρθε σ' ἐπαφή και μέ τίς δύο μοῖρες τῶν Σκυθῶν, και ἀφοῦ ἦρθε σ' ἐπαφή, καταδίωκε το στρατό τους πού ὑποχωροῦσε ἀφήνοντας ἀπόσταση ἀπό τόν ἐχθρό μιᾶς μέρας δρόμο. [4.125.2] Καί καθώς ὁ Δαρείος δέ χαλάρωνε τήν καταδίωξη, οἱ Σκύθες, σύμφωνα μέ τό σχέδιό τους, ὑποχωρώντας μπῆκαν στίς χώρες ἐκείνων πού ἀρνήθηκαν νά συμμαχήσουν μαζί τους, και πρώτα πρώτα στή χώρα τῶν Μελαγχλαίων. [4.125.3] Μέ τήν εἰσβολή τους Σκύθες και Πέρσες ἔκαναν τή χώρα αὐτή ἄνω

κάτω και κατόπι, οἱ Σκύθες μπροστά και οἱ Πέρσες πίσω τους, πάτησαν τὰ μέρη τῶν Ἀνδροφάγων, και ἀφοῦ και αὐτούς τους ἔκαναν ἄνω κάτω, συνέχισαν τήν ὑποχώρησή τους στή χώρα τῶν Νευρῶν, τους ἔκαναν και αὐτούς ἄνω κάτω και ὕστερα οἱ Σκύθες συνέχισαν τήν ὑποχώρησή τους στούς Ἀγαθύρσους. [4.125.4] Κι οἱ Ἀγάθυρσοι, βλέποντας τους γείτονές τους νά καταδιώκονται ἀπό τους Σκύθες και τίς χώρες τους νά γίνονται ἄνω κάτω, πρῖν νά εἰσβάλουν στή χώρα τους οἱ Σκύθες, ἔστειλαν κήρυκες και ἀπαγόρευαν τους Σκύθες νά διαβοῦν τὰ σύνορά τους, προειδοποιώντας τους πώς, ἂν δοκιμάσουν νά κάνουν εἰσβολή, θ' ἀναμετρηθοῦν πρώτα μ' αὐτούς.

[4.125.5] Λοιπόν οἱ Ἀγάθυρσοι, ὕστερ' ἀπό αὐτή τήν προειδοποίηση, κατευθύνθηκαν βιαστικά πρὸς τὰ σύνορά τους, μέ τήν ἀπόφαση νά φράξουν το δρόμο στούς εἰσβολεῖς, ἐνῶ οἱ Μελαγχλαῖνοι και οἱ Ἀνδροφάγοι και οἱ Νευροί, ὅταν μπῆκαν στή χώρα τους οἱ Πέρσες ταυτόχρονα μέ τους Σκύθες, ὄχι μόνο δέν ἔδειξαν ἀντρείοσύνη, ἀλλά ξέχασαν τίς φοβέρες τους και πῆραν νά φεύγουν ὀλοένα και πῖο βορινά, στήν ἔρημο, πανικόβλητοι. [4.125.6] Οἱ Σκύθες πάλι, ὕστερα ἀπό τήν ἀπαγόρευση, δέ συνέχισαν τήν πορεία τους πρὸς τή χώρα τῶν Ἀγαθύρσων, ἀλλά ἀπό τή χώρα τῶν Νευρῶν κατευθύνθηκαν πρὸς τή δική τους, μπρὸς αὐτοί και πίσω τους οἱ Πέρσες. [4.126.1] Καί καθώς αὐτό τό κυνηγητό ἄρχισε νά παρατραβά και δέν εἶχε σταματημό, ὁ Δαρείος ἔστειλε ἕναν ἵππέα στό βασιλιᾶ τῶν Σκυθῶν Ἰδάνθυρσο και τοῦ ἔλεγε τὰ ἐξῆς: «Ἄνθρωπε πού 'χεις τό δαίμονα μέσα σου, γιατί ὀλοένα φεύγεις, ἐνῶ εἶναι στό χέρι σου νά κάνεις τό ἐν' ἀπό τοῦτα τὰ δύο: δηλαδή, ἂν πιστεύεις πώς εἶσαι σέ θέση ν' ἀναμετρηθεῖς μέ τή στρατιωτική μου δύναμη, τότε μείνε στή θέση σου, σταμάτησε τήν περιπλάνηση και δώσε μάχη· ἂν ὁμως παραδέχεσαι ὅτι εἶσαι κατώτερος, και σ' αὐτή τήν περίπτωση ἐπίσης σταμάτησε νά τρέχεις και κάνε διαπραγματεύσεις μέ τόν ἀφέντη σου, δίνοντας γῆν και ὕδωρ».

Η συνέχεια την επόμενη Παρασκευή

Ἐφτασε λοιπόν ὁ Δαρείος στήν ἔρημο και τότε σταμάτησε τήν πορεία και στρατοπέδευσε στίς ὄχθες τοῦ ποταμοῦ Ὅαρου.